

get Saadant, antyhede en Tjællse hos ham af, at her skulde være steet Noget, som egentlig ikke kunde forsvares eller var aabent, men den ærede Rigsdagsmand maa tillade mig at bemærke, at saa længe han ikke kan anføre bestemte Grunde derimod, siger jeg, at i en Lønningslov hører enhver Lønningsbestemmelse hen, og at i Lønningsloven for Embedsmændene under Cultusministeriet hører Bestemmelser om Lønning for Præsterne; det er ingen Indsmuglen eller, som de 4 Departementschefer, der have udarbejdet Lønningslovene, vilde kalde det, et Incidentspunkt, men det er Noget, som hører hjemme i Loven. Jeg maa derfor paa det Bestemteste afvise enhver Antydning om Indsmuglen, eller at der skulde være Noget ucorrect i, at vi have stillet dette Endringsforslag.

Den ærede Cultusminister holdt sig saaledes, som af mig påaavist, til det, som kun var fremfat til Overveelse, og tog det som bestemte Grunde, hvormed Endringsforslaget skulde staae eller falde. — Den ærede Justitsminister appellerede til Thinget med Hensyn til forskjellige Ytringer, der vare saaldne; jeg skal derom ikke i nogen Maade udtale mig, men voligt lade den ærede Minister appellere til Thinget i saa Henseende. Med Hensyn til Spørgsmaalet, om Kirken eiede Noget eller ikke, anførte den ærede Minister, at Kirken i sin Oprindelse, som bekendt, modtog Bidrag fra Menighederne til dermed at bestrive sine Udgifter; men den ærede Minister har her gjort, hvad jeg før antyhede, blandet Kirken og Folketirken sammen: Kirken fik sine Tilskud af dem, som frivilligt sluttede sig til den og til de Præster, som de frivilligt valgte sig, men jeg troer ikke, at dette kan siges at være Tilfældet nu, nemlig at Menighederne ikke lønne andre Præster end dem, de frivilligt vælge og frivilligt vilde beholde; man kan undlade at bruge Folketirkens Præst, men betale ham skal man. Den ærede Minister anførte, at den Omflytning, der er Tale om, og som den nuværende Lønning medfører, kunde i flere Tilfælde være til Gavn, men jeg skal sige ham den Hovedsag, den gjør, og de enkelte Tilfælde, hvori det mulig kan være til Gavn, kunne ingenlunde opveie dette Onde; denne Omflytning medfører nemlig, at de største og rigeste Me-

nigheder sjældent faae andre end gamle Præster. Istedesfor at de Menigheder, der lønne deres Præster bedst og have de rigeste Indtægter, skulde have de meest virksomme Præster, unge og raske Mænd, faae de i Reglen gamle uglevede Præster, der i de smaa Embeder have slidt deres Tid, og som saa kastes hen til de fede Mundfulde, naar deres Arbeidskraft er forbi, og ikke i de store Menigheder kunne gjøre saameget Godt engang, som de kunde have gjort i de smaa. Det er den store Skade, som Omflytningen medfører, og som jeg ikke troer, at den ærede Minister kan nægte, er fuldkommen saaledes. Den Betragtning, som det af den ærede Minister er sagt, at de, der have stillet Forslaget, gjøre gjældende, at Staten nemlig skulde skyde Kirken fra sig, maa jeg protestere imod. Det kan Ingen sige; det vil først kunne siges, dersom den lovgivende Magt ved Omfordelingen, ved Forandringen fra den nuværende Lønningsmaade til en fast Løn, ikke var villig til at hde, hvad der maatte hdes, for at Folketirkens Embedsmænd kunde leve. Saalænge maa den ærede Minister vie, før han kaster den Beshyldning ud, at vi ved vort Forslag tænke paa, at Staten skal skyde Folketirken fra sig. Jeg troer aldrig, at han vil faae ghlidig Grund til at paaftaae noget Saadant. At forandre Lønningsmaaden kan ikke berettige til en saadant Paastand. Den ærede Minister betegnede saa rigtigt Stillingen mellem Staten og Folketirken, og Folketirken og Staten, at det er mig umuligt at see, hvorledes han kan bygge — for at bruge Domstolenes Udtryk — sin Conclusion paa disse Præmisses. Han kom til den modsatte Conclusion af det, der laa i hans Præmisses; han sagde: Staten skal understøtte Folketirken med materielle Bidrag, som er nødvendigt, for at Folketirken kan virke, og Folketirken skal understøtte Staten ved at virke hen til, at der i Staten lever christelige Mennesker; det er denne Samvirken, der skal være imellem dem — dertil var det, jeg udbrød, at det var rigtigt; men saa kom den ærede Minister med Conclusionen: at ved vort Forslag vilde Staten skyde Folketirken bort. Det var det Forunderlige; men jeg har saa tidt seet Domstoles Domme, hvor Conclusionen ikke har svaret til Præmisserne.